

Alla the mæn thetta breff høra ellir see · helsar iak Laurentz Siikir¹ æwerdirlika *medh* warom Herra · Kennis iac mik *medh* thesso mino opno brefue hafua wplatit ærlikom manne oc biskedhelikom Haquone Fadhirson · thet godzet mic til pant stoodh aff Fadhire Dansson · for tiughu markir oc hundradha · swa som ærw twe attonga j Haghastadhūm oc en thridh-
 5 iungx attung j Skørtinge oc halft Sæmundathorp · Oc kænness iak mic hafua wp burit aff them fornempda Haquone · fullelike tiughu markir oc hundradha j redhom pæningom · swa godho mynte at een tunna smør galt siæx markir j Sudirkøpunge · Jn cuius rei evidenciam sigillum meum presentibus est appensum. Datum in Suderby² manerio predicti Haquini anno Dominj Mccc lxxx secundo, dominica secunda post festum Pasche ;

1 Alla] *Föregås av rubriken* Jsta littera habet locum retro ad (*bårefter utprickat post*) duo folia · sub tali signo (se kommentar). I vänstermarginalen listas egendomarna: Hagelstada, Skørtinge och Sæmundatorp. 8 Haquini] Bokstaven a påbörjad som ett q.

¹ Om Sik som tillnamn se Söderwall: siker. ² Sörby i Örtomta socken.

10666

1382 april 20

Wismar

De i Wismar församlade ombuden för hansestäderna underrättar de preussiska städerna om förhandlingarna med drottning Margareta och det danska riksrådet i Nykøbing (”to Nykopinghe”), som bland annat avser de i Danmark för hansestäderna och de preussiska städerna tillfogade skadorna. Det beslöts att ett nytt möte ska äga rum i Stralsund (”to deme Sunde”) den 29 september, vid vilket bland annat frågan om (de skånska) slotten ska avhandlas.

Avskrift (på tyska) i Stadtbuch I, 300, 59/2, pag. 150–151, Stadsarkivet i Gdansk, Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Gdańsku, Gdańsk.

SDHK nr 12164.

Tryckt: Hanserecense III, nr 147; Dipl. Dan. IV:2, nr 228.

Regest: Reg. Dan. Ser. II, nr *3101; H. A. Poelman, Bronnen tot de Geschiedenis van den Oostzeehandel I (1917), nr 467.

Översättning: (till modern danska) Danmarks Riges Breve IV:2, nr 228.

Jämför DS nr 10634.

10667

1382 april 21

Ekholmen

Riddaren Karl Ulfsson av Tofta, lagman i Uppland, genomför ett jordskifte med sin tjänare, brevisaren Sven Djäken. Utfärdaren överlåter till denne sin egendom i Grillby i Villberga socken, som är hans rätta fäderne och består av 6 öresland och 1 örtugland jord med alla tillagor, i utbyte mot 17 örtugland jord i Lisselby i Lillkyrka socken och 11 örtugland jord i Lundby i samma socken. Av denna jord hade Sven köpt 8 ½ örtugland i Lisselby av domprosten Jöns i Strängnäs, medan större delen av jorden i Lisselby och Lundby hade överlåtits till Sven och dennes hustru av utfärdaren som evig ägodel. Sven och hans hustru Katarina Jönsdotter överlåter jorden i Lundby och Lisselby bestående av 9 öresland och 1 örtugland med alla tillagor till utfärdaren med arvingar som evig ägodel. Utfärdaren ger Gregers i Håra fullmakt att på utfärdarens vägnar ge Sven Djäken fasta på egendomen i Grillby.

Utfärdaren beseglar tillsammans med kyrkoherdarna Johan i Veckholm och Peter i Lillkyrka samt skälig man Nils Bengtsson i Börsta.

Orig. på perg. (23,1 x 12,0 cm, uppveck 1,3 cm; 14 rader), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 12165.

Regest: RPB nr 1711.

Om domprosten i Strängnäs, Jöns (Johannes) Torstensson, se M. Collmar, Strängnäs stifts herdaminne I (1977), s. 129 f.

Om sigillanternas se för kyrkoherdarna Jöns (Johan) i Veckholm och Peter i Lillkyrka B. Hedberg, Uppsala stifts herdaminne IV:2 (2014), s. 485 f. respektive 395; och för Nils Bengtsson i Börsta kommentar till DS nr 10301.

Om orterna Lisselby, Lundby, Grillby och Håra se DMS, Uppland 1:9, s. 133, 134, 252–256 och 257–258.

Angående utfärdandeorten Ekholmen, som var Karl Ulfssons sätesgård, se A.-C. Mattisson, Medeltida nordiska borg- och sätesgårdsnamn på *-holm* (1986), s. 88 ff., och DMS, Uppland 1:9, s. 228–233.

Gregers i Håra som här får fullmakt att ge fasta tycks i övrigt endast vara belagd som faste 1379 (se DS nr 10001).

Alla them thetta breff høra · æller see · helssar jach Karl Wlphsson aff Thøptom riddare · laghman ij Wplandum · kärllicha medb Gudhi / Gör jach allom witerlict medb thesso mino breffwe · at jach giort hafuer eet ræt jordha · skipte medb thessom brefførara · Swene Dyækn · minom thienaræ · jnnan swa mato · at jach hanom oc hans arffwom wplater / mit godz jnnan Gryllaby ij Wilibergha sokn thæt mit gambra oc rættæ fædhærne ær / sex ørislandh oc eet 5 ørtogh land jordh medb hwsom oc allom tillaghom engom vndan taknom / hanom oc hans arfwom til effwerdhelichæ ægho / fore sywttan ørtogh landh jordh jnnan Litlaby j Litlakykyo sokn · oc fore ællywffwo ørtogh landh jordh jnnan Lundby j samo sokn. Aff hwilke jordh thenne / Swen / halffwa nywnda ørtogh landh medb hwsom jnnan Litlaby køpt hafdhe aff erlichom man herra Jønisse domproast j Strenginæs oc thæt mera aff thænne jordh jnnan 10 Litlaby oc Lundby hafdhe jach vnt hanom oc hans hwsfrw til effwerdhelicha ægho · / hwilka jordh jnnan Lundby oc Litlabý som æro nýo ørislandh oc eet ørtogh landh medb hwsom oc allom tillaghom · mich fornæmpde Swen oc hans hwsf[r]w Katerinæ Jønissa dotter wplata oc antwardha · mich oc minom arffwom til effwerdhelichæ ægho / Til thessa skipte mere stadhfæstilse · gifuer jach fulla mact Gregorisse jnnan Haarum¹ a mina weghna lyst oc fasta at 15 gifwæ fornæmpda Swene Dyækn wppa thæt godzet jach jnnan Gryllaby atte som før ær næmpdth. Scriptum Ekholmis² anno Dominj M^occclxxx secundo, feria secunda proxima ante Marchi ewangeliste · sub sigillis discretorum virorum · dominorum Johannis in Wekol et Petri in · Litlakyky · curatorum et Nicolai Bencztsson in Býrestom vna cum sigillo proprio in testimonium presentibus appositis in pendentj. 20

På baksidan: Littera super Grillaby in parrochia Willaberghom

E iiij

Sigill: nr 1 runt av ofärgat vax, diameter 3,1 cm, omskrift utplånad (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 118); nr 2 runt av ofärgat vax, diameter 2,2 cm, sigillpåse av blårott tyg (sigill med religiöst motiv): + S' Ioh[...]

13 hans] *Bokstaven n delvis svårläst p.g.a. slitage.* | hwsfrw] *Bokstaven r oläslig p.g.a. slitage.* 19 sigillo] *Bokstäverna il efter rättelse från g.*

¹ *Håra i Villberga socken.* ² *Ekholmen i Veckholms socken.*

- 25 [...]e[...]; nr 3 spetsovalt av ofärgat vax, skadat, 1,9 x 2,1 cm (sigill med religiöst motiv): S' Pe[...] *presbiteri*; nr 4 runt av ofärgat vax, diameter 2,3 cm (heraldiskt sigill): + S' Nichol[...].

10668

1382 april 27

Nyköping

Gudmund Styrbjörnsson i Revlinge och hans hustru Katarina Tegnesdotter genomför i öppet brev en försäljning och ett skifte med Sveriges drots Bo Jonsson. Utfärdarna överlåter till honom och hans arvingar 5 öresland och 6 penningland jord i Revlinge samt 4 örtugland och 2 penningland jord i Rogsta (båda) i Tystberga socken i Södermanland i rätt skifte mot 6 öresland jord i Ingemundsta och 14 penningland jord i Löt (båda) i Lästringe socken och därtill 30 mark svenska penningar i så gott mynt att 6 mark utgör 1 lödig mark. Utfärdarna erkänner sig ha mottagit hela summan, kvitterar Bo Jonsson med arvingar och förklarar dem fria från krav från utfärdarna eller deras arvingar. Utfärdarna avhänder sig och sina arvingar egendomarna i Revlinge och Rogsta med alla tillagor – bland annat fiskevatten och kvarnar – samt överlåter dem till Bo Jonsson med arvingar på evig tid och med full dispositionsrätt. Skulle egendomarna helt eller delvis avhändas Bo Jonsson eller hans arvingar genom dom enligt landslagen, förbinder sig utfärdarna att ersätta dem med annan likvärdig egendom i lika gott läge inom sex veckor efter att så skett efter utlåtande av två män på Bo Jonssons och hans arvingars vägnar och två män på utfärdarnas och deras arvingars vägnar. De ger härads hövdingen i det härad där egendomarna är belägna fullmakt att ge Bo Jonsson eller hans ombud fasta på dem i enlighet med lagen. Gudmund och hans hustru Katarina lovar Bo Jonsson och hans arvingar att hålla alla delar av överenskommelsen.

Då utfärdarna saknar sigill ber de riddarna Karl Ulfsson av Tofta, lagman i Uppland, och Knut Karlsson, lagman i Södermanland, samt skälige ("visa") män borgmästarna i Nyköping Peter Djäken och Anders i Smedsta att besegla brevet och därtill vidfästa Nyköpings stads sigill.

Orig. på perg. (26,5 x 21,7 cm, uppveck 1,8 cm, nu utplanat; 31 rader), Linköpings stadsbibliotek, Stiftsbiblioteket. SDHK nr 12166.

Om sigillanterna Karl Ulfsson, sonen Knut Karlsson (Sparre av Tofta) och Peter (Torstensson) Djäken (Schack av Skylvalla) se kommentar till DS nr 10637.

Om orterna, samtliga i Rönö härad, se DMS, Södermanland 2:2, s. 196–197 och 295–297.

På sigillremssorna nr 3–4 finns fragment av kasserat (kasserade) brev; se SDHK nr 45474.

Alla the mæn thetta breff se ælla høra · helsom wý · Guthmunder Styrbyornsson j Riflinge¹ · oc Kathrin Thæghna dotter hans husfrw ewerthelika *medb* warom Herra · Kænnomps wy opinbarlika *medb* thæsso waro nærwarenda opno brefue · oss *medb* vilia oc berathno modhe · *medb* bæggias wara samthykt hafua giort · køp jordha skipte oc godza *medb*
 5 erlikom oc wælborm manne Bo Jonsson drozsta j Swerike jnnan thæsse mato at wý honom oc hans arfuom vplait hafuom til · ewerthelika ægho thæssin war godz suasom først · j Riflinge fæm ørisland jordh oc siæx pæningxland · jordh jnnan Thýsteberghe · sokn / oc j Roalzstom fyra ørtughland oc tw pæningxland jordh jnnan sammoo · sokn / j Sudhermannalande fore thæssin godzin som fornempde Bo Jonsson oss oc warom arfuom ater vplater
 10 jnnan rætto · skipte til · ewerthelika ægho suasom først siex orisland jordh j Jngemundzstom

8 sammoo] Så ms med överflödigt nasalstreck. 10 skipte] Med överflödigt nasalstreck över sista bokstaven.

¹ Revlinge i Tystberga socken.